

Forløbsplan

Lavet på baggrund af moduler på 70 minutter.

Lektion	Indhold	Plan for modulet	Lektie
1	Førkristen nordisk religion og vikingetid	0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning. 05-30: Eleverne løser i par opgave 1 (side 10). 30-40: Opsamling. 45-60: Eleverne prøver kræfter med opgave 2 (side 13). 60-70: Fælles gennemgang af opgave 2 (plenum).	Læs kapitel 1: "Førkristen nordisk religion og vikingetid" (side 8-12) med læsefokus-spørgsmål og myten om Balders død: http://heimskringla.no/wiki/Nordiske_myter_og_sagn:_Balders_død
2	Hvor har vi vores viden om vikingernes religion fra?	0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning. 05-40: Eleverne arbejder med at udfylde skema om de forskellige skriftlige materialer, der kan belyse vikingernes religion. 40-50: Opsamling. 50-60: Elevoplæg om guden Tyr ud fra skemaet herom. 60-70: Opsamling og afrunding.	Læs kapitel 2: "Hvor har vi vores viden om vikingernes religion fra?" (side 14-20) med læsefokus-spørgsmål.
3	Guden Tor og forskningen i vikingernes religion	0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning. 05-30: Gruppearbejde om opgave 3 "Guden Tor i skriftlige og arkæologiske materialer", s. 22. 30-40: Opsamling i plenum. 40-45: Læreren læser tekst 5 op: Uddrag af Gylfis blændværk om de førkristne guders oprindelse. 45-55: Pararbejde med opgave 4 "Studiet af vikingernes religion". 55-65: Opsamling i plenum. Evt. afslutning med præsentation af to forskningstraditioner (tekst 6 og tekst 7). Kan foregå ved lærerpræsentation af hovedpunkter eller ved fælles læsning og drøftelse i plenum.	Læs kapitel 2: "Hvor har vi vores viden om vikingernes religion fra?" (side 23-29).

4	Samspillet mellem vikingernes religion og samfund	<p>0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning.</p> <p>05-10: Eleverne udfylder individuelt "Tilbagevis lærerens påstande".</p> <p>10-15: Eleverne vender deres besvarelse med sidemakker og der samles op, hvis der er spørgsmål.</p> <p>15-25: Elevoplæg om vaneguderne ud fra skemaet herom.</p> <p>25-45: Grundig introduktion til opgave 5 og læreroplæsning af Rigs røms. Der holdes pauser undervejs, så eleverne i plenum kan besvare opgave 5.3, 5.4, og 5.5.</p> <p>45-65: Gruppearbejde om opgave 6. Eleverne skiftes til at læse stroferne i tekst 9 "Uddrag af Trymskvadet om Tors brudfærd" højt for hinanden. Herefter besvarer grupperne opgaverne.</p> <p>65-70: Opsamling i plenum.</p>	Læs kapitel 3: "Hvordan var vikingernes samfund?" (side 34-39 og 41) med læsefokus-spørgsmål.
5	Hvordan praktiserede vikingerne deres religion?	<p>0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning.</p> <p>5-40: Eleverne inddeles i to dele. De to dele arbejder adskilt i resten af øvelsen.</p> <p>Hver del inddeles i fire grupper, der hver får ét af underafsnittene i kapitlet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvad kendetegnede vikingernes religiøse praksis? ○ Hvem kunne udføre ritualerne? ○ Hvor blev ritualerne udført? ○ Hvem eller hvad forsøgte vikingerne at kommunikere med? <p>Grupperne formulerer tre-fire faglige spørgsmål til deres overordnede fokusspørgsmål.</p> <p>Spørgsmålene skrives uden på konvolutter, som sendes rundt til de andre grupper.</p> <p>Grupperne svarer på skift på spørgsmålene.</p> <p>Svarene skrives på et stykke papir, der lægges i den tilhørende konvolut.</p>	Læs kapitel 4: "Hvordan praktiserede vikingerne deres religion?" (side 51-57) med læsefokus-spørgsmål.

		<p>Grupperne vurderer de andre gruppers svar på spørgsmålene.</p> <p>Grupperne præsenterer de bedste svar på deres spørgsmål i klassen.</p> <p>Øvelsen afsluttes med vurdering af kvaliteten og den faglige relevans af gruppernes spørgsmål.</p> <p>40-50: Elevoplæg om Odin (opslaget om Odin side 56) ud fra skemaet herom.</p> <p>50-55: Læreren læser tekst 10 "Uddrag af Hávamál om Odins hængning" højt og hjælper eleverne med at slå ukendte ord op på fx ordnet.dk.</p> <p>55-65: Herefter pararbejde om opgave 7 (ofringer i myterne).</p> <p>65-70: Opsamling i plenum.</p>	
6	<p>Tekster til belysning af, hvordan vikingerne praktiserede deres religion</p>	<p>0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning.</p> <p>5-25+25-50/60: Grupperne besvarer arbejdsopgaverne til de tekster, de har læst hjemme. Herefter matrixgruppearbejde, hvor hvert gruppemedlem præsenterer teksten og svarene på arbejdsopgaverne. Højt-læsning af centrale citater fra teksterne skal indgå i præsentationen.</p> <p>50/60-70: Opsamling i plenum: Hvordan praktiserede vikingerne deres religion?</p>	<p>Eleverne har i grupper fået 1-2 tekster for, de skal læse grundigt hjemme. Alle teksterne er knyttet til kapitel 4 (side 60-77).</p> <p>Gruppe 1: Tekst 11 "Adam af Bremens Krønike om ofringerne i Uppsala".</p> <p>Gruppe 2: Tekst 12 "Thietmar af Merseburg om ofringerne i Lejre + Tekst 13 "Ahmad al-tartushi: En arabisk købmands beretning om Hedeby".</p> <p>Gruppe 3: Tekst 14 "Haakon den Godes saga: Sigurd Jarls blót".</p> <p>Gruppe 4: Tekst 15 "Eyrbyggja saga: Torolf bosætter sig i Island".</p>

			<p>Gruppe 5: Tekst 16 "Erik den Rødes saga: Spådom i Grønland".</p> <p>Gruppe 6: Tekst 17 "Ibn Fadlan om vikingernes (ar rus') skikke".</p> <p>Gruppe 7: Tekst 18 "Uddrag af Gylfis blændværk om Balders død".</p> <p>Gruppe 8: Tekst 19 "Uddrag af Rolf Krakes Saga om Hat og Bødvad".</p>
7	Forestillinger om verdens indretning i vikingernes religion	<p>0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning.</p> <p>5-15: Pararbejde om øvelsen "Myter og vikingernes religion".</p> <p>15-25: Elevoplæg om Jætter (opslaget om Jætter – kaosvæsenerne i gudernes familie side 81) ud fra skemaet herom.</p> <p>25-35: Gruppearbejde om opgave 14 – Vikingernes verdensbillede.</p> <p>35-40: Opsamling i plenum.</p> <p>40-60+60-70: Pararbejde om opgave 15 og 16. Den ene halvdel af parrene læser tekst 20 "Uddrag af Vølvens spådom" og svarer på opgave 15. Den anden halvdel af parrene læser tekst 21 "Uddrag af Gylfis blændværk om Ask Yggdrasil" og svarer på opgave 16. Derefter dannes nye par, så der i hvert par er en elev, der har arbejdet med opgave 15 og en elev, der har arbejdet med opgave 16. Eleverne præsenterer teksterne og svarene på opgaverne for hinanden. Citater fra teksterne skal indgå i præsentationerne.</p>	<p>Læs kapitel 5:</p> <p>"Hvilke forestillinger om verdens indretning kender vi fra vikingernes religion" (side 78-83) med læsefokus-spørgsmål.</p>
8	Myter om guder og eskatologi i	<p>0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning.</p>	<p>Læs kapitel 6:</p> <p>"Hvilke myter om guder og eskatologi kender vi fra</p>

	<p>vikingernes religion</p>	<p>5-35: Gruppearbejde med udgangspunkt i de fire underoverskrifter i kapitlet: Hvordan var forholdet mellem guder og mennesker? Hvad er en trickster, og hvilken funktion har figuren i vikingetidens myter? Hvilke eskatologiske forestillinger havde vikingerne? Hvad sker der ved Ragnarok, og hvordan går det guder og mennesker?</p> <p>Rundeskrivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hver gruppe får fire ark papir. ○ På hvert papir står øverst ét af de fire fokuspunkter. ○ Hver elev i gruppen noterer nu kort sit forslag til svar på fokusspørgsmålet. ○ Hver elev sender sit papir mod højre, så alle får et papir med et nyt fokusspørgsmål. ○ Hver elev læser den forrige elevs svar og skriver derefter videre på svaret. ○ Når alle i gruppen har svaret på alle fokusspørgsmål drøftes svarene og uddybes evt. ○ Til sidst opsamling i plenum. <p>35-45: Elevoplæg om Tor (opslaget om Tor – i videnskab og populærkultur, side 94) ud fra skemaet herom.</p> <p>45-55: Læreren læser tekst 22 "Uddrag af Lokes ordstrid (Lokasenna)" og tekst 23 "Uddrag af Gylfis blændværk om Ragnarok" højt for klassen og forklarer ukendte ord undervejs.</p> <p>55-65: Gruppearbejde med opgave 17 og 18 til teksterne. Læreren hjælper med at besvare opgaverne.</p> <p>65-70: Til sidst kort opsamling af udvalgte dele af opgave 17 og 18 i plenum.</p>	<p>vikingernes religion" (side 89-96) med læsefokus-spørgsmål</p>
9	<p>Vikingernes religion udkonkurreres af kristendom</p>	<p>0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning</p> <p>5-10:</p> <p>a) Sandt eller falsk?</p>	<p>Læs kapitel 7: "Hvordan blev vikingernes religion udkonkurreret af</p>

		<p>10-40: b) Matrixgruppearbejde med teksterne 24-28 til religionsskiftet (side 113-125). Grupperne læser teksterne og besvarer arbejdsopgaverne.</p> <p>40-60: Herefter matrixgruppearbejde, hvor hvert gruppemedlem præsenterer teksten og svarene på arbejdsopgaverne. Højtlesning af centrale citater fra teksterne skal indgå i præsentationen</p> <p>60-70: Opsamling i plenum: Hvordan blev vikingernes religion udkonkurreret af kristendom?</p>	<p>kristendommen (side 103-112) med læsefokus-spørgsmål.</p>
10	Vikingernes religion i dag	<p>0-5: Opstart og opsamling til eventuelle spørgsmål på baggrund af lektielæsning.</p> <p>5-15: Pararbejde med korte besvarelser af læsefokus-spørgsmålene.</p> <p>15-20: Opsamling i plenum.</p> <p>20-50: Gruppearbejde med forskellige aspekter af asatro i Danmark. Der dannes grupper efter fagligt niveau.</p> <p>Gruppe 1: Opgave 24 – Nutidig asatro (fagligt midterniveau). Tekst 29 "Ole Gotved: Forn Siðrs trosbekendelse.</p> <p>Gruppe 2: Opgave 25 – Ritualer og praksis i moderne asatro (fagligt højt niveau).</p> <p>Tekst 30 "Officielt Forn Siðr-Blótritual, uddrag af vedtægterne" + Tekst 31 "Louise Halkjær: Blót i Midgård"</p>	<p>Læs kapitel 8: "Hvordan har man i eftertiden genbrugt dele af vikingernes religion i eftertiden" (side 126-132) med læsefokus-spørgsmål.</p>

		<p>Gruppe 3: Opgave 26 – Religiøse specialister i nutidens asatro (fagligt lavt niveau). Tekst 32 "Gudrun Gotved: At være vølve".</p> <p>Gruppe 4: Opgave 27 – Asatro i medierne (fagligt lavt niveau). Tekst 33 "Interview med Jim Lyngvild".</p> <p>Gruppe 5: Opgave 28 – Konversion til asatro (fagligt højt niveau). Tekst 34 "Morten Tirssøn Mathisen: Asatro – min vej gennem livet".</p> <p>50-70: Grupperne præsenterer deres tekst(er) og deres hovedkonklusion på opgaverne i plenum. Afsluttende drøftelse af, hvordan vikingernes religion genbruges i dag.</p>	
--	--	---	--